

посадах. Відомо два поширені пояснення різної заробітної плати: по-перше, фахівці вважають, що жінкам платять менше через те, що вони самі вибирають низькооплачувані посади; по-друге, жінок вважають менш цінними співробітниками через нестачу досвіду і кваліфікації. При цьому жінкам дуже важко влаштуватися на традиційно «чоловічі» посади.

Як підтверджують статистичні дані Державної служби статистики України, у 2015 році рівень зайнятості чоловіків за віковими групами перевищував відповідні показники зайнятості жінок на 10,5%, причому найбільше розмежування рівнів зайнятості припадає на вік 25–29 років і становить 23%. Стосовно аналізу економічної активності за статтю, то з даних Держстатистики за 2015 рік видно, що відставання рівня економічної активності жінок працездатного віку від чоловіків є меншим у два рази і зосереджене на 10,2%; більше того, ці показники зрівнюються у віковій групі 40–49 років [1,3].

Для українського суспільства, яке сьогодні перебуває на стадії невизначеності та формування нових соціальних норм і життєвих стратегій, проблема гендерної нерівності у сфері зайнятості виявилася не повністю усвідомленою та вивченою. Жінки досі справді стикаються з перешкодами на шляху реалізації своїх законних прав у сфері зайнятості. До них можна віднести дискримінацію у вигляді зарплати, яка нижча, ніж у чоловіків на аналогічних посадах, великого обсягу домашніх обов'язків. Розв'язанню проблем у сфері жіночої зайнятості може допомогти ефективна система соціальних гарантій, яка передбачає залучення жінок до більш оплачуваної праці, що, своєю чергою підвищує ефективність використання людського потенціалу, професійне зростання, розвиток і творчу самореалізацію.

Список використаних джерел

1. Аналіз економічної активності за статтю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Дяків О. П. Проблеми гендерної нерівності на ринку праці регіону / О. Дяків, Е. Смик // Міжнародна науково-практична конференція «Гендерна освіта – ресурс розвитку паритетної демократії 27–29 квітня 2011 року». – Тернопіль, 2011. – С. 155–161.
3. Рівень зайнятості населення за статтю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Діана ПРИСЯЖНЮК

Науковий керівник

канд. екон. наук, доцент Вовк С. В.

Тернопільський національний
економічний університет

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ГОЛОВНА ВИМОГА СУЧАСНОСТІ

На сучасному етапі розвитку економіки, що характеризується масовим переходом провідних компаній світу й економік цілих країн до інноваційної моделі розвитку, інноваційна діяльність як на рівні підприємств, так і в національних масштабах перетворилася на вирішальний чинник підвищення

ефективності виробництва і конкурентоспроможності підприємств. Саме тому необхідність здійснення інноваційної діяльності виступає як головна вимога сучасності.

Інноваційна діяльність є однією з найважливіших передумов ефективного функціонування підприємств. Сучасні умови розвитку вимагають інтенсивної інноваційної діяльності, ефективної організації досліджень та розробок, нововведень, зниження інноваційних ризиків та стратегічного управління інноваційної діяльності підприємства [1, с. 198].

Інноваційна діяльність у загальному розумінні – це системний вид діяльності, спрямований на створення і реалізацію в суспільну практику інновацій. У результаті інноваційної діяльності народжуються нові ідеї, нові або вдосконалені продукти, технологічні процеси, з'являються нові форми організації та управління різними сферами економіки та її структур [2, с. 52]. Закон України «Про інноваційну діяльність» конкретизує узагальнене розуміння: «інноваційна діяльність – це діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів та послуг» [3].

Головна мета діяльності будь-якого підприємства, що функціонує в умовах ринкової економіки, полягає в максимізації прибутку, який є головним чинником його економічної стійкості. Інноваційна діяльність відіграє у цьому вирішальну роль [4, с. 147].

Існує ряд основних напрямків, що забезпечують підприємству максимальний прибуток. Серед них можна виділити такі напрямки як розширення номенклатури реалізованої продукції або послуг, максимізація ціни, за якою реалізується продукція або надається послуга, мінімізація витрат на виготовлення і реалізацію одиниці продукції або послуги та максимізація обсягів реалізації продукції або послуги [4, с. 148-149]. Усі ці напрямки, за своєю суттю, ведуть до збільшення прибутку та безпосередньо пов'язані з інноваційною діяльністю.

Головною умовою для інноваційного розвитку будь-якого підприємства є усвідомлення необхідності інновацій з боку керівництва та внутрішня готовність до їх впровадження. В той же час значна частина вітчизняних дослідників обґрунтовують положення, що саме неготовність керівництва та працівників підприємств стати активними учасниками й реалізаторами інноваційного процесу значною мірою обумовила неспроможність та несприйнятливність підприємств до інновацій. Тому вітчизняним підприємствам та Україні в цілому для розвитку інноваційної діяльності слід звернути увагу на досвід розвинутих країн щодо підтримки, розвитку та впровадження інновацій, де головну роль відіграє саме державна підтримка [5, с. 18].

В зарубіжних країнах держава є могутнім спонсором інноваційної діяльності, що постійно удосконалює систему стимулювання винахідництва, засновану на використанні патентної форми правової охорони винаходів. Інноваційне виробництво активно підтримується державою у формі пільг, субсидій, «податкових канікул» тощо [5, с. 18].

В Україні ж, на жаль, відсутні дієві механізми підтримки, стимулювання та розвитку інноваційної діяльності. Нестабільна економіка, постійно змінне законодавство, відсутність фінансування, гарантій, високі кредитні ставки, недосконалість податкової системи та пільгового режиму для здійснення

інноваційної діяльності – всі ці фактори не сприяють зростанню впроваджень нововведень на підприємствах. Як результат – відсутність мотивації щодо вдосконалення нових технологій, значна зношеність обладнання та застаріла матеріально-технічна база, дефіцит фінансових ресурсів і слабкий розвиток інфраструктури трансферу технологій. Це унеможлиблює одержання важливих наукових результатів та перешкоджає розвитку України, її ствердженню як передової розвиненої держави [5, с. 18].

З метою створення сприятливих умов для активізації інноваційної діяльності вітчизняних підприємств необхідне формування цілої системи заходів: розробка і запровадження механізму надання пільг підприємствам, які впроваджують і реалізують інноваційну продукцію; поширення практики надання інноваційним підприємствам кредитів за нижчою кредитною ставкою; запровадження прогресивного оподаткування прибутку від випуску застарілої і недосконалої продукції чи у випадку використання екологічно небезпечної технології. Зазначені заходи дадуть змогу сформувати сприятливий інноваційний клімат, задіяти всі необхідні механізми та стимули для підвищення зацікавленості підприємств у впровадженні наукомістких технологій [6, с. 30].

Таким чином, щоб не залишитись на узбіччі світового розвитку на шляху до інноваційно-інформаційної економіки, в Україні необхідно створювати сприятливе для інновацій бізнес-середовище. Реалізація запропонованих напрямків активізації інноваційної діяльності в Україні дасть змогу значно підвищити рівень інноваційної активності підприємств. Одночасно політика стимулювання інноваційної діяльності забезпечить динамічний розвиток всієї економіки і буде фундаментальною основою для покращення рівня життя населення.

Список використаних джерел

1. Бойоправ М. М. Проблеми розвитку інноваційної діяльності підприємства та шляхи їх вирішення / М. М. Бойоправ, С. В. Сусліков // Вісник НТУ «ХПІ». – Серія «Економічні науки». – 2016. – № 5. – С. 198–199.
2. Єлець О. П. Роль інноваційної діяльності у розвитку підприємства / О. П. Єлець // Вісник ХНУ. – Серія «Економічні науки». – 2010. – № 4. – С. 51–54.
3. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 р. № 40–IV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
4. Літвиненко М. В. Інноваційна діяльність підприємства як джерело підвищення прибутку / М. В. Літвиненко, І. В. Кедревич // Вісник НТУ (ХПІ). – 2011. – №7. – С. 147–151.
5. Костюк Т. П. Мотивація інноваційної діяльності в сучасних умовах господарювання / Т. П. Костюк // Вісник ЖДТУ. – Серія «Економічні науки». – 2010. – №1 (51). – С. 16–21.
6. Амоша О. І. Інноваційний шлях розвитку України: проблеми та рішення / О. І. Амоша // Економіст. – 2009. – №6. – С. 28–34.